

Gagea lutea* (L.) Ker Gawl. subsp. *lutea

Fitxa de seguiment

Les fitxes de seguiment de tàxons amenaçats

Els documents que s'integren en aquesta sèrie, un per cadascun dels tàxons dels quals es fa un seguiment i diagnosi, tenen l'objectiu de recollir la informació bàsica del tàxon, i serveix de referència per aquelles persones que participen en el programa, o per als vigilants i tècnics amb responsabilitats en la conservació de la flora.

Per una banda, el document “El Programa de seguiment i conservació de la flora amenaçada” explica els objectius i desenvolupament del Programa, per altra, la “Llista de tàxons del Programa de Seguiment i Conservació de la flora amenaçada” recull la llista de tàxons objecte de seguiment, el seu interès i quin és l'estat de la cartografia i de seguiment d'indicadors dels tàxons. Per últim, les “Memòries de seguiment i diagnosi”, incorporen tota la informació recollida de cada tàxon.

Aquests documents es poden consultar a la web de la Delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural, on només no consta la informació considerada com a sensible, i que pot repercutir negativament en la conservació del tàxon.

Gagea lutea, fitxa de seguiment

1.- *Gagea lutea* – 2. *Liliaceae* – 3. Flora amenaçada- 4. UICN: Vulnerable (Garrotxa)– 5. Programa de seguiment i conservació de la flora amenaçada. 6. Autor: Xavier Béjar, Albert Colom i Xavier Oliver –7. Data: 14.10.2008 – 8. Delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural.

Autor: Xavier Béjar, Albert Colom i Xavier Oliver

Autor dades: Xavier Béjar, Albert Colom i Xavier Oliver

Promou: Delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural.

14.10.2008

Gagea lutea* (L.) Ker Gawl. subsp. *lutea

Sinonímia:

Nom comú:

Família: *Liliaceae*

Categoria UICN:

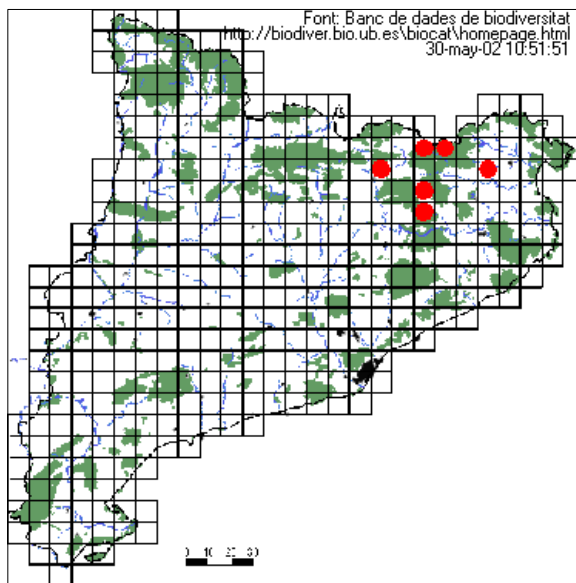
No considerada amenaçada en les llistes vermelles catalanes (Sáez & al, 1998 i 2000)
A la Garrotxa es considera VU D1+2

Protecció:

No protegida.

Descripció: Floració IV-V

Hàbitat: Clarianes de fageda eutròfica freqüentades pel bestiar, entre 1230 i 1280 m.

Distribució a Catalunya: A part d'aquesta citació totes les altres corresponen als Pirineus.

Localitats citades: a Catalunya s'ha citat el tàxon en un 9 localitats, les més occidentals a la capçalera de la Noguera Ribagorçana (Coste *et al.*, 1913; Canalís *et al.*, 1984; Carreras *et al.*, 1993), 4 de les serres del Cadí-Moixeró: CG97, CG98, totes elles entre 1.220 i 1.950 m (Farràs *et al.*, 1981; Aymerich, 2005) i la més oriental a la vall de Ribes (Vigo, 1983) i la de la Garrotxa. A totes les comarques ha estat considerada molt rara (Bolòs *et al.*, 2001).

Localitats citades a la Garrotxa:

Nº	localitats	Comarca/regió	UTM	Observacions
1	Puigsacalm	Garrotxa	DG 56	Única localitat de la Garrotxa (X. Béjar, 2004)

Localitats dins el programa:

Codi rodal	Localització	UTM	Observacions
GaglutPu	Puigsacalm	DG 56	Descoberta (X. Béjar, 2004) Cartografia, cens, estructura de la població i seguiment: 2007 (X. Béjar i X. Oliver) 2008 (X. Béjar i A. Colom)

Imatges:

Població:

258 exemplars fèrtils l'any 2008.

Àrea de presència: la població és a dins d'un sol quadrat UTM 10 x 10 km i dins d'un sol quadrat UTM 1 x 1 km

Àrea d'ocupació: 296 m²

És possible que hi hagi altres rodals ja que al massís del Puigsacalm existeix una gran superfície d'hàbitat (fagedes eutròfiques amb presència de bestiar) que no ha estat prospectat completament en el període en què es pot detectar la planta.

Diagnosi:

Planta d'àrea d'ocupació reduïda, amb pocs exemplars fèrtils, tots en una sola localitat de manera que qualsevol afectació, especialment la desaparició del bestiar, que ja ha succeït en altres zones del massís, podria comportar la seva desaparició.

Període de prospecció:

Abril-Maig

Paràmetres a seguir:

Nombre d'exemplars, nombre d'exemplars reproductors, àrea d'ocupació, nombre d'exemplars, estructura de la població.

Observacions:

Impactes actuals: no s'han detectat

Amenaces actuals: la desaparició del bestiar a la zona

Recomanacions: Prospeccionar més per fer la diagnosi de la població i assegurar la presència del bestiar a la zona. Cal recordar que la gestió de la finca des del punt de vista ramader incideix positivament en la conservació d'aquest tàxon però en altres punts incideix negativament en altres tàxons (*Arnica montana*, *Allium pyrenaicum*, *Actaea spicata*, *Dentaria pinnata*, *Galium odoratum*...).

Referències:

- AYMERICH, P., 2004. Avaluació de plantes protegides, amenaçades o rares al Parc Natural del Cadí-Moixeró (Pirineus orientals). *Butll. Inst. Cat. Hist. Nat.*, 72:19-37.
- AYMERICH, P. 2005. Estudi de les poblacions de *Gagea reverchonii*, *Gagea lutea* i *Potentilla pensylvanica* del Parc Natural de Cadí-Moixeró. Inèdit.
- AYMERICH, P. 2006. Seguiment de plantes rares o amenaçades del Parc Natural de Cadí-Moixeró: *Dracocephalum austriacum* i *Gagea lutea*. Inèdit.
- BANC DE DADES DE BIODIVERSITAT, Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya i Universitat de Barcelona.
<http://biodiver.bio.ub.es/biocat/homepage.html>
- BOLÓS, O. & VIGO, J., 1984-2001. Flora dels països catalans. Ed. Barcino. Barcelona.
- CANALÍS, V., BAULIES, X., SEBASTIÀ, T. & BALLESTEROS, E. 1984. Aportació al coneixement florístic de l'Alta Ribagorça i de la Vall d'Aran. *Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural*, 51 (Sec. Bot., 5): 135-137. Barcelona.
- CARRERAS, J., CARRILLO, E., MASALLES, R. M., NINOT, J. M. & VIGO, J. 1993. El poblament vegetal de les valls de Barravés i de Castanesa. I- Flora i Vegetació.; *Acta Botanica Barcinonensis*, 42:150. Barcelona
- COSTE, H. & SOULIÉ, J. 1913. *Florule du Val d'Aran*. Le Mans. Imprimerie Monnoyer. Place des Jacobins.
- FARRAS, A., MASALLES, R. M., VELASCO, E. & VIGO, J. 1981. Sobre la flora i la vegetació de la Serra de Cadi.; *Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural*, 46: 131-145. Barcelona.
- MORENO, J. C. & SÁINZ, H. 1992. Atlas corològic de las monocotiledóneas endèmiques de la península Ibérica e islas Baleares. ICONA. Madrid.
- OLIVER, X. 2005. "La Llista Vermella de la flora vascular de la Garrotxa". Delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural i Fundació d'Estudis Superiors d'Olot. Inèdit.
- OLIVER, X. 2006. El programa de seguiment i conservació de la flora amenaçada de la Garrotxa. Delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural. Inèdit.
- BÉJAR, X., COLOM, A. & OLIVER, X. 2008. Cartografia 1:5.000 de les poblacions de *Gagea lutea* ssp. *lutea* a la comarca de la Garrotxa. Delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural. Inèdit.
- ROMO, À. 1981. Plantes dels Pirineus catalans. *Collectanea Botanica*, 16(1): 117-122. Barcelona.
- SÁEZ, L I ROSSELLÓ, J. A. I VIGO, J. 1998. Catàleg de plantes vasculares endèmiques, rares o amenaçades de Catalunya. I. Tàxons endèmics. *Acta Botanica Barcinonensis* 45: 309-321. Barcelona

- SÁEZ L. & SORIANO I. 2000. Catàleg de plantes vasculars endèmiques, rares o amenaçades de Catalunya. II. Tàxons no endèmics en situació de risc. Butll. Inst. Cat. Hist. Nat. 68: 35-50.
- SORIANO, I. 1992. *Estudi florístic i geobotànic de la Serra de Moixeró i el massís de la Tosa d'Alp (Pirineus orientals)*. Tesi doctoral, Universitat de Barcelona.
- VIGO, J., SORIANO, I., CARRERAS, J., AYMERICH, P., CARRILLO, E., FONT, X. MASALLES, R.M. & NINOT, J.M. 2003. *Flora del Parc Natural del Cadí-Moixeró i de les serres veïnes (Prepirineus orientals ibèrics)*. Monografies del Museu de Ciències Naturals, nº 1. Institut de Cultura, Ajuntament de Barcelona.